Ankenævnet for Forsikring

Den 16. december 2015 blev i sag nr. 88291:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i If Skadeforsikring. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde dækning for et anmeldt ulykkestilfælde, hvor han mistede sin hånd og en del af underarmen.

Selskabet har anført, at klageren handlede groft uagtsomt, hvorfor der i henhold til forsikringsbetingelserne ikke er dækning.

I skadejournalen af 27/7 2012 er det bl.a. noteret:

> "ANAMNESE
> Pt. indbringes med lægebilen, efter at han har afhugget hø. hånd i en finsnitter/høstmaskine. Har villet fjerne noget fastsiddende græs i den tro at maskinen stod stille. Det gjorde den imidlertid ikke og rev hånden med ind. …".

Ved skadeanmeldelse af 6/8 2012 til selskabet oplyste klageren om ulykkestilfældet, og i mail samme dato til ham anmodede selskabet om flere oplysninger, herunder bl.a.:

> "1. Beskriv så godt som muligt forløbet op til skaden og hvordan skaden skete, så man kan se det for sig. Tag alle detaljer med.
>
> 2. Hvorfor tror du, at skaden skete? Hvad var årsagen hertil?
>
> 3. Har du arbejdet med maskinen eller lignende maskiner før?
>
> 4. Har du før oplevet maskinen var tilstoppet?"

I mail af 9/8 2012 til selskabet har klageren bl.a. oplyst:

> " 1. Finsnitteren kører i blød i jorden og snitterens knive og afkaster tilstopper. Jeg stopper maskinen og kravler ind i maskinens servicerum og fjerner et afstandsstykke mellem knive og kastevinger og får fjernet jord og græs. Jeg starter maskinen igen for at se om jeg har fået det hele væk. Jeg stopper igen maskinen og kravler ind i servicerummet og vil lige børste lidt jord og græs væk fra hullet til afstandsstykket hvorved at jeg får højre hånd i afkasteren og får revet hånden af.
> 2. Ved et splitsekund af uopmærksomhed.
> 3. Ja.
> 4. Ja."

I forbindelse med behandlingen af ulykken som en arbejdsskade fastsatte Arbejdsskadestyrelsen den 15/11 2012 klagerens méngrad til 60 %.

Ved mail af 20/1 2013 til selskabet fremsendte klageren billeder af maskinen, og nævnet er ligeledes blevet forelagt disse billeder i forbindelse med behandlingen af sagen.

Selskabet har i brev af 29/1 2013 til klageren bl.a. anført:

> "Din skade er opstået som følge af du ikke har overholdt de almindelige sikkerhedsforskrifter. Der er tale om en maskine, som du har erfaring med og afstandsstykket var blevet fjernet hvorfor sandsynlighed for personskade forøges. Det fremgår eksempelvis af billederne du har sendt til os, at der ved skadestedet er påsat tydelige mærkater, der direkte advarer mod roterende dele, samt viser et billede af et skæreblad der rammer en hånd. På trods af dette sikrede du dig ikke, at maskinens skæreblade var stoppet, inden du stak hånden ind for at fjerne græs og jord.
>
> Din skade falder derfor ind under den ovennævnte undtagelse grov uagtsomhed, og derfor kan din skade desværre ikke dækkes af forsikringen."

Klagerens advokat har i brev af 19/3 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Med udgangspunkt i de oplysninger der er indeholdt i IF Forsikrings brev af 29. januar 2013, fremgår det klart, at maskinen var tilstoppet og blev slukket. Efter at maskinen er slukket stiger min klient ned fra førerkabinen og går rundt om maskinen for herefter at kravle ind i maskinens servicerum, hvor han fjerner et afstandsstykke for at få fjernet den jord og det græs som har tilstoppet maskinen. Herefter går min klient igen rundt om maskinen og op i førerkabinen, hvor han starter maskinen op igen, for at konstatere at maskinen fortsat er tilstoppet. Herefter slukker min klient igen maskinen, stiger ned fra førerkabinen, går rundt om maskinen for igen at kravle ind i maskinens servicerum. På nøjagtig samme måde som første gang, forsøger min klient at fjerne den jord og det græs som tilstopper maskinen og det er i forbindelse hermed at han får hånden/armen i klemme.
>
> Der er ikke udført en groft uagtsom handling. Det er den eneste måde man kan fjerne græs på og min klient har overholdt alle sikkerhedsforanstaltninger ved at slukke maskinen inden han påbegynder fjernelse af jord og græs.

Hvorfor maskinens knive og kastevinger bevæger sig foreligger der ikke svar på, andet end hvad man måske kunne gætte på, nemlig at knivene/kastevingerne bevæger sig som følge af at jord og græs fjernes. Ved fjernelse af græs og jord skabes der en situation af ubalance og knivene/kastevingerne giver efter.

Det er korrekt at der er advarsler om at der er knive/kastevinger og at man derfor skal være påpasselig. Det er min klient også, idet han netop har overholdt alle sikkerhedsregler ved at slukke maskinen inden at han påbegynder afmontering af afstandsstykket og fjernelse af jord og græs."

Selskabet fastholdt vurderingen i brev af 17/4 2013 til klagerens advokat, og ved brev og klageskema af 16/7 2015 har klagerens advokat indbragt sagen for nævnet, idet han bl.a. har gjort gældende:

"Ulykken sker idet, [klageren] i forbindelse med sit arbejde kommer til skade, hvorved han som følge heraf har fået amputeret sin dominante højre hånd og en del af underarm.

Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt ulykken som omfattet af arbejdsskadesikringsloven og har ved afgørelse af 15. november 2012 fastsat det varige men til 60 %.

IF Forsikring har afvist dækning under ulykkesforsikringen med begrundelsen at selskabet finder der er tale om grov uagtsomhed.

Jeg er ikke enig med selskabet i, at omstændighederne for ulykken er at karakteriseret som grov uagtsomhed, hvorfor selskabets afslag på dækning hermed påklages."

Selskabet har i brev af 29/7 2015 til nævnet bl.a. anført:

"**Ifs opfattelse:**
If fastholder afgørelsen om afvisning.
Ved første telefoniske henvendelse den 06. August 2012 oplyser klager:
Skaden skete under hans erhvervsarbejde. Arbejde ved en finsnitter (dieselmaskine med 400 hk). Maskinen var tilstoppet. Den blev slukket. Stak hånden ned i maskinen mens der var efterløb. Mistet hånden.

Af skadeanmeldelsen oplyser klager: Hvordan skete skaden? *Ved ikke.*

Hvad var den direkte årsag til skaden? *Ved ikke. Skaden skete under erhvervsarbejde ved en finsnitter — en dieselmaskine med motorkraft på 400 HK. Maskinen var tilstoppet og blev slukket.*
…
Det er vores opfattelse at klager ikke har overholdt de almindelige sikkerhedsforskrifter. Der er tale om en stor landbrugsmaskine med finsnitter. For at undgå alvorlig personskade er det meget vigtigt, at de almindelige sikkerhedsforskrifter overholdes.

Klager oplyser selv, at han har erfaring med brug af den pågældende landbrugsmaskine, jf. svar ovenfor under pkt. 3.

Klager stak hånden ned i maskinen mens der var efterløb.

Ved at fjernelse græs med hånden, der hvor afstandsstykket burde havde siddet, uden at sikret sig, at maskinen er bragt til standsning, indebærer væsentlig forøget risiko for personskade.

Det fremgår tydeligt af de modtagne farvefotos, at der ved skærebladene er påsat synlige gule advarselsmærkater, der direkte advarer mod roterende dele, samt viser et billede af et skæreblad der rammer en hånd. På trods af dette sikrede klager sig ikke, at maskinens skæreblade var stoppet, inden han stak hånden ind for at fjerne græs og jord.

Vi er bekendt med, at der er tale om en alvorlig personskade som er anmeldt til arbejdsgiver. Skaden er anerkendt som arbejdsskade efter Lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Selv om skaden anerkendes som en arbejdsskade dækker den privat tegnede ulykkesforsikring ikke efter de helt samme regler.

Arbejdstilsynet oplyser den 16.11.2012, at der er indledt en straffesag mod virksomheden. Udfaldet af denne er If ikke bekendt med."

Klagerens advokat har i brev af 24/9 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"Hvordan defineres grov uagtsomhed? Højesteret har taget udgangspunkt i, om den udviste adfærd har indebåret en indlysende fare for den indtrådte skade. Spørgsmålet er ikke alene, hvorvidt faren har været indlysende, men om faren har været så indlysende, at der er udvist grov uagtsomhed. Finsnitteren kører i blød i jorden og snitterens knive og afkaster tilstopper. Efter at maskinen er slukket stiger min klient ned fra førerkabinen ad en trappe, og går rundt om maskinen for herefter at kravle ind i maskinens servicerum, hvor han fjerner et afstandsstykke for at få fjernet den jord og det græs som har tilstoppet maskinen. Herefter går min klient igen rundt om maskinen og op ad trappen til førerkabinen, hvor han starter maskinen op igen, for at konstatere at maskinen fortsat er tilstoppet. Herefter slukker min klient igen maskinen, stiger ned ad trappen fra førerkabinen, går rundt om maskinen for igen at kravle ind i maskinens servicerum. På nøjagtig samme måde som første gang, forsøger min klient at fjerne den jord og det græs som tilstopper maskinen og det er i forbindelse hermed, at han får hånden/armen i klemme.

Indklagede lægger stor vægt på, at den grove uagtsomhed består i, at min klient har fjernet afstandsstykket, hvilket jeg mener er irrelevant. Da maskinen stopper, og min klient 1. gang skal rense maskinen fri for jord og græs, er det nødvendigt at fjerne afstandsstykket, ellers vil dette arbejde ikke kunne udføres. Efter at min klient i første omgang har fjernet jord og græs og efter at han 1. gang har startet maskinen op igen for at konstatere, at maskinen endnu ikke er køreklar, stopper han igen maskinen for at gå ned og ind i maskinens servicerum for at fjerne de sidste rester. På det tidspunkt er afstandsstykket ganske rigtigt ikke påsat. Havde han i 1. omgang monteret afstandsstykket, skulle afstandsstykket blot igen være afmonteret og resultatet ville have været det samme. Det uagtsomme ligger således ikke i, hvorvidt afstandsstykket var monteret eller ej, da han i 2. omgang skal rense for jord og græs.

Supplerende gøres det gældende, at den måde hvorpå min klient renser maskinen for jord og græs, er den eneste og den rigtige måde at rense maskinen på.

Dernæst bliver spørgsmålet om den kendsgerning, at der var efterløb, er det, der gør, at min klients handling skulle kunne kategoriseres som grov uagtsomhed. Dette benægtes.

Indklagede gør gældende, at min klient pr. telefon skulle have oplyst, at hånden blev stukket i maskinen, mens der var efterløb. Den kendsgerning kan ikke tilbagevises, idet min klient jo netop af den grund mister sin hånd og arm.

Min klient havde gjort alle forholdsregler for ikke at udvise grov uagtsomhed. Min klient havde stoppet og slukket maskinens motor før han gik ud af førerhuset, ned ad trappen og rundt om maskinen for derefter at kravle ind i maskinens servicerum. Hele den arbejdsgang tager tid.

På indklagedes spørgsmål om hvorfor klageren tror at skaden skete, svarer min klient at årsagen til at skaden skete, var et spildt sekunds uopmærksomhed fra hans side.

Spørgsmålet er herefter om den udviste adfærd har indebåret en **så indlysende fare for den indtrådte skade** at der foreligger grov uagtsomhed og dermed ikke mulighed for at min klient kan få udbetalt 60 % varigt men af den hos indklagede tegnede ulykkesforsikring. Det gøres gældende, at den udviste adfærd ikke har indebåret en **så indlysende fare for den indtrådte skade.** Min klient havde stoppet og slukket maskinen inden han træder ud af førerhuset, ned ad trappen og rundt om maskinen og ind i maskinrummet. Det er ikke groft uagtsomt, at man forsøger at rengøre maskinen på den eneste og rigtige måde.

Det gøres gældende, at det forhold at der var efterløb, det er skadeårsagen. Det forhold, om der foreligger grov uagtsomhed fra min klients side, er noget andet og bør vurderes ud fra helheden, nemlig at min klient kører med maskinen i marken, den tilstopper, han standser og slukker for maskinen, går ud af førerkabinen, træder ned ad trappen, går rundt om maskinen, kravler ind i maskinrummet, og ved et spildt sekunds uopmærksomhed, sker ulykken. Der foreligger ikke grov uagtsomhed."

Selskabet har i brev af 28/9 2015 til nævnet fastholdt sin vurdering af sagen og har noteret, at det i sager, der relaterer sig til ulykkesforsikringen, er kundens første forklaring, der tillægges størst betydning.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

Ulykkesforsikring	**Dækker/omfatter**	**Dækker/omfatter Ikke**
Varigt mén	Erstatning ved ulykkestilfælde som fører til varigt men. Forsikring dækker ligeledes ved ulykkestilfælde indtruffet i forbindelse med handlinger, der foretages til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at handlingen må anses som forsvarlig. NB! Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade	… K. Ulykkestilfælde der bliver fremkaldt af den sikrede ved: - Forsætlige handlinger - Grov uagtsomhed

Nævnet udtaler

Klageren var den 27/7 2012 udsat for en arbejdsulykke, hvor han fik sin hånd ind i en høstmaskine. Hånden blev revet af, og en del af underarmen måtte efterfølgende amputeres.

Selskabet har afvist at yde dækning for ulykkestilfældet med henvisning til, at klageren handlede groft uagtsomt i forbindelse med skaden.

I skadestuejournalen af 27/7 2012 er det bl.a. noteret, at klageren ville "fjerne noget fastsiddende græs i den tro at maskinen stod stille. Det gjorde den imidlertid ikke …".

Selskabet har oplyst, at klageren i telefonisk henvendelse til selskabet den 6/8 2012 oplyste, at "*Maskinen var tilstoppet. Den blev slukket. Stak hånden ned i maskinen mens der var efterløb."*

Klageren har i mail af 9/8 2012 supplerende oplyst til selskabet, at han havde stoppet maskinen og kravlede ind i den og fjernede et afstandsstykke mellem knive og kastevinger og fjerner jord og græs. Klageren har endvidere anført: "Jeg starter maskinen igen for at se om jeg har fået det hele væk. Jeg stopper igen maskinen og kravler ind i servicerummet og vil lige børste lidt jord og græs væk fra hullet til afstandsstykket, hvorved jeg får højre hånd i afkasteren og får revet hånden af.".

Efter en gennemgang af sagen herunder de fremsendte billeder af maskinen finder nævnet, at selskabet ikke i tilstrækkeligt grad har bevist, at klageren handlede groft uagtsomt i forbindelse med sin tilskadekomst.

Nævnet har bl.a. lagt vægt på, at klageren forud ulykkens indtræden allerede én gang havde slukket maskinen og havde fjernet jord og græs, uden at dette havde medført problemer. Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren havde slukket maskinen, da der skulle fjernes yderligere jord og græs, og at der på det foreliggende grundlag ikke er

fremlagt oplysninger, der kan begrunde, at klageren måtte indse, at han ikke kunne foretage rensningen på samme måde som umiddelbart før. Nævnet har hertil lagt vægt på, at det i skadestuejournalen fremgår, at klageren troede, at maskinen var stoppet, da han påbegyndte rensningen.

I mangel af yderligere oplysninger finder nævnet herefter, at selskabet ikke har været berettiget til at afvise dækning af det anmeldte ulykkestilfælde med henvisning til klagerens grove uagtsomhed.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, If Forsikring, skal anerkende, at klageren ikke har handlet groft uagtsomt og skal opgøre og udbetale klageren erstatning i overensstemmelse hermed. Forfaldne beløb skal forrentes i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Poul Sørensen